

नौकुण्ड गाउँपालिकाको गाउँसभामा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को
नीति तथा कार्यक्रम

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

भासा

सरमथली, रसुवा

लेपट

बागमती प्रदेश, नेपाल

लेपट को भासा

१३ आषाढ, २०८०

लेपट को भासा

प्रम.

नौकुण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०८१

१

Signature area with multiple handwritten signatures in black and red ink.

"सुन्दर, सुखी, सुरक्षित - सुसंस्कृत र समृद्ध, नौकुण्ड"

अध्यक्षरूप द्वारा गाउँसभामा प्रस्तुत गर्नेभएको नैकरण गाउँपालिकाको आ.व. ०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम :

गरिमामय सभामा उपस्थित हन भएका सभाका सदस्यज्यूहरु,

१. नेपालको राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, भौगोलिक अखण्डता, सामाजिक न्याय र संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र, स्थापनाको निम्ति आफ्नो अमुल्य योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति असिम सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्दै ।

संविधानले संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुने व्यवस्था, गरेको छ । आफ्नो सोच, लक्ष्य र उद्देश्य प्राप्त गर्न यस गाउँपालिकाले संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहसँग समन्वय, सहयोग र सहकार्य गर्नेछ । संघ र प्रदेश सरकारको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य र रणनीतिसँग सामज्जनस्य र परिपूरक हुने गरी स्थानीय अर्थतन्त्रको विकास र विस्तारबाट समृद्धिको आधार निर्माण गर्ने लक्ष्यका साथ यो नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ । सो अनुसार प्रभावकारी सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापनको आधार केन्द्रको रूपमा रही नागरिकलाई सार्वजनिक सेवा सुविधाको प्रत्याभूति दिन मुख्य भूमिका खेलिनेछ । यसरी नागरिकलाई सकेसम्म वडास्तरबाट नै सेवा उपलब्ध हुने गरी व्यवस्था गरिनुका साथै जसको लागि निजी, सहकारी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक क्षेत्रसँग सहकार्य गरिनेछ ।

गाउँपालिकाको विकासमा नागरिकहरुको प्रत्यक्ष सहभागिता होस्, नागरिकहरुकै घर दैलोमा सरकारको अनुमूलि होस् भन्ने उद्देश्यले संघीय शासन व्यवस्था लागु गरिए सर्गे त्यसको परिणाम स्वरूप यस गाउँपालिकाको गठन भई बि.स. २०७४ देखि नै स्थानीय सरकारको कार्य प्रारम्भ हुडै आएको यस गरिमामध्य सम्भालाई स्मरण गराउन चाहन्छ ।

२. सीमित वजेट र श्रोत साधनका दीच पनि नौकुण्डवासीको विकास निर्माणका चाहनालाई पूर्त गर्न विवेकपूर्ण प्रयत्न गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै यस महान अभियानमा एकजुट भएर अधि बढनका लागि हामी आज निर्वाचित भएको दोश्रो कार्यकालको दोश्रो वर्षको नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँ सभामा प्रस्तुत गर्दै गर्दा नीति तथा कार्यक्रमको सफलताको लागि गाउँपालिकाका सदस्यज्यूहरु, बुद्धिजीवि, पत्रकार, समाजसेवी, नागरिक समाज, संघ संस्थाहरु लगायत सम्पूर्ण गाउँपालिका वासीहरुमा हार्दिक अपिल समेत गर्दछु।

सम्मानित सभाका सदस्यज्यूहरु,

अब म आर्यिक वर्ष ०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रमको श्रोत तथा आधारहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

वृष्टिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका श्रोत तथा आधारहरु,

- नेपालको संविधानले प्रत्याभूत गरेका मौलिक हकहरु, राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरु तथा नीतिहरु स्थानीय तहको एकल र साक्षा सूचिहरु प्रमुख आधारको रूपमा लिएको छ ।
  - पन्थौ योजनाले तय गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्यहरु वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको आधार रहेको छ ।
  - अन्तराष्ट्रिय स्तरमा गरेका सन्धि, सम्झौता एंव प्रतिवद्ताहरु को जगमा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम् तय गरिएको छ ।
  - नौकुण्ड गाउँपालिका पहिलो आवधिक विकास योजना (२०७८/०७९ देखि ०८२/०८३) को आधारको रूपमा लिएको छ ।

नीति एवं पार्टीपालिका - नीति तथा कार्यक्रम ३०८०/०८१

- केन्द्रिय सरकार तथा प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका नीतिहरु तथा कार्यक्रमहरु यसका आधारका रूपमा रहेका छन् ।
  - स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा उल्लेखित प्रावधानहरु वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको जग रहेको छ ।
  - दिगो विकासका लक्ष्यहरूलाई पूरा गर्ने सिद्धान्त बाट यस नीति तथा कार्यक्रम अभिप्रेरित छ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

दीर्घकालिन सोच :

नौकुण्ड गाउँपालिकाको आधुनिक र व्यवसायिक कृषि प्रणाली, गुणस्तरिय शिक्षा तथा दिगो पूर्वाधार, मार्फत नागरिकहरूलाई स्वाबलम्बी, स्वस्थ, उच्चमशिल र स्वरोजगार बनाई समृद्ध, समुन्नत गाउँपालिकाको रूपमा स्थापित गर्ने।

लक्ष्य :

- ❖ आर्थिक, सामाजिक विकास मार्फत, जनताको आय वृद्धि गरी समृद्ध नौकुण्ड सुखी कायम गर्ने ।
  - ❖ “सुशासनको प्रत्याभूति हुने गरी कृपि र पर्यटनमा जोड दिई सामाजिक आर्थिक पूर्वाधारको दिगो विकास सहित नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार भएको हुनेछ ।”

उद्देश्यः

१. उत्पादन र उत्पादकत्वमा बढिए गरी नौकरीदारीको समष्टिगत जीवनस्तर सुधार गर्ने ।
  २. समतामूलक, समावेशी र भेदभावहित शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका सामाजिक क्षेत्रको विकास गर्ने ।
  ३. गुणस्तरीय र वातावरण मैत्री भौतिक पूर्वाधारको विकास र विस्तार गर्ने ।
  ४. वन वातावरण, जैविक विविधता को संरक्षण र प्रवर्द्धनका साथै जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यबाट विकास र वातावरण बीच सन्तुलन कायम गर्ने ।
  ५. नागरिकलाई सशासनको प्रत्याभिति महसुस हने गरी संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने ।

संभाका सदस्यज्यहरु

अब म आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को विषयगत रूपमा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

“दिग्गो विकास लक्ष्य प्राप्तीमा - नौकुण्डको गतिशीलता

प्रविधिमैत्री शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पर्यटन पूर्वाधार र उद्यमशिलता”

पुर्वाधार विकास नीति:

- मुख्य सडकहरूलाई प्राथमिकतामा राख्दै सबै वडाहरूलाई जोड्ने सडकहरू वर्षभरि तै संचालन हुने गरि स्तरोन्ती गरिनेछ ।
  - मुख्य सडकहरूलाई समपूरक कोष मार्फत दिगो तथा प्रभावकारीरूपमा संचालन गरिनेछ ।
  - नौकुण्डकै गौरवको रूपमा रहेका आयोजनाहरू (पक्की पुल, कालोपत्रे सडक, भवन निर्माण) निर्माण गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरिनुका साथै संघ तथा प्रदेश सरकार संग समन्वय तथा साझेदारी गरिनेछ ।
  - गाउँक्षेत्रमा सडक निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न गाउँ यातायात गुरुयोजना तयार गरी कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
  - सबै वडाहरूलाई सूचना प्रविधि संग जोड्न इन्टरनेट विस्तार कार्यक्रम मार्फत सबै नागरिकहरूलाई सूचना प्रविधिको पहुँच पुऱ्याउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । नौकुण्ड गाउँपालिकाका सबै वडा कार्यालयहरू, विद्यालयहरूमा सूचना प्रविधिको पहुँचलाई उच्चतम प्रयोग गरि “प्रविधिमा स्मार्ट गाउँपालिका बनाइनेछ ।

नौकण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०८१

६. पुर्वाधार विकासका कामहरु मार्फत स्थानीय स्तरमा रोजगारी सिर्जना गर्ने नीति अवलम्बन गरि श्रम मुलक रोजगारलाई प्रमुख प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
७. विकास निर्माणका कार्यहरूलाई अगाही बढाउदा वातावरणमैत्री, बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री, भूकम्प प्रतिरोधी, महिलामैत्री भौतीक पूर्वाधार नीति निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
८. संघ तथा प्रदेश सरकारको सहकार्यमा नौकुण्ड गाउँपालिका भित्रका उर्वरा भूमिहरूमा सिचाई कुला तथा नहरहरूको निर्माण गरिनेछ ।
९. यस गाउँपालिका भित्र आवास संरचनाहरु निर्माण गर्दा नक्सापासलाई अनिवार्य बनाईनेछ ।
१०. गाउँको समग्र विकास निर्माणमा सार्वजनिक नीजि साझेदारी (Public Private Partnership, PPP) को अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ ।
११. यस गाउँपालिकाले प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रमको अवधारणा अनुरूप कामका लागि नगद कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
१२. गाउँपालिका भित्र निर्माण हुने खानेपानी संरचनाहरूको दिगो व्यवस्थापनको लागि मर्मत सम्भार कोष लाई थप प्रभावकारी बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सम्भाका सदस्यज्यूहरु,

सामाजिक बिंकास नीति :

शिक्षा यूवा तथा खेलकुद

१. शिक्षा क्षेत्रमा शैक्षिक सुधारका कार्यहरू लागू गरिने छ ।

२. सम्पूर्ण विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठनको मापदण्ड तयार गरि शैक्षिक सुधार प्रोत्साहन गरिनेछ ।

३. नौकुण्ड गाउँपालिकाको स्थानिय शिक्षां ऐन २०७६ समसामयिक संसोधन गरी तपशिल बमोजिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

३.१. जसमा माध्यमिक तह कक्षा १-१२ र कक्षा १-१० सञ्चालित विद्यालयहरूमा वि.व्य.स अध्यक्ष अनिवार्य १२ पास गरेको हुनुपर्नेछ ।

३.२. आधारभुत तह कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयहरूमा वि.व्य.स अध्यक्ष अनिवार्य SEE पास गरेको हुनुपर्नेछ ।

३.३. आधारभुत तह कक्षा १-५ र कक्षा १-३ सञ्चालित विद्यालयहरूमा वि.व्य.स अध्यक्ष अनिवार्य कक्षा ८ पास गरेको हुनुपर्नेछ ।

३.४. तीन शैक्षिक सत्र म्याद पुगेको विद्यालय व्यवस्थापन समिति तत्काल विघटन गर्ने ।

३.५. सबै विद्यालयको प्रधानाध्यापक स्थायी सिनियर हुनुपर्ने ।

३.६. शैक्षिक शत्र २०८० मा बालकक्षामा लागू गरीएको अंग्रेजी माध्यम कक्षा १, कक्षा २ र कक्षा ३ सम्म अनिवार्य रूपमा लागू गर्दै लिगिनेछ ।

४. सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई विद्यालय पोसाक वितरण गरीने छ ।

५. विषय लक्षित सुधार कार्यक्रम अन्तरगत कक्षा १० मा व्यवस्थापन गरीएको अतिरिक्त कक्षाका लागि आर्थिक सहयोग कक्षा ८ मा समेत विस्तार गरीने छ ।

६. विषय लक्षित सुधार कार्यक्रम अन्तरगत कक्षा १० मा व्यवस्थापन गरीएको अतिरिक्त कक्षाका लागि आर्थिक सहयोग कक्षा ८ मा समेत विस्तार गरीने छ ।

७. बालकक्षाका विद्यार्थीहरूलाई पुस्तक र स्वःअध्ययन सामग्रि वितरण गरीने छ ।

नौकुण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०८१

(४/०)

(४/४)

(४/४)

(४/४)

(४/४)

८. पालिका स्तरीय कक्षा ८ को परीक्षा र कक्षा ५ को वार्षिक परीक्षा व्यवस्थित गरीने छ।
९. नौकुण्ड स्थायि ठेगाना भई उच्च प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप आर्थिक सहयोग प्रदान गरीने छ।
१०. बालविकास सहजकर्ताहरू र प्राथमिक तहमा अध्यापक शिक्षकहरूलाई अंग्रेजी माध्यम सम्बन्धि तालिम र सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरू लाई TTMIS तालिम दिईने छ।
११. माथि उल्लेखित सबै नीति नियम श्रावण महिनाबाट लागु हुनेछ।

स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई

१. सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइमा स्वास्थ्यकर्मिहरूको व्यवस्था गरिनेछ।
२. मातृशिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालन गरि मातृशिशु स्वास्थ्यलाई प्रवर्धन गरिनेछ,
३. स्वास्थ्य संस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समितिलाई प्रभावकारी एंव क्रियासिल बनाउन आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ।
४. यसै आर्थिक वर्ष देखि एम्बुलेन्स सेवालाई थप प्रभावकारी बनाई बिरामीहरूको सेवामा समर्पित हुने व्यवस्था मिलाईनेछ।
५. स्वास्थ्य सेवालाई घर दैलोमा पुर्याउन स्वास्थ्य धुम्ती शिविर मार्फत महिलाहरूको पाठेघर जाच, जेष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्य परिक्षण, नसर्ने रोगहरूको परिक्षण कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
६. स्थानीय ५ वेडको आधारभूत अस्पाताल निर्माणलाई तित्र गतिमा बढाईनेछ।
७. आधारभूत स्वास्थ्यबाटे समुदाय स्तरमा जनचेतनाको प्रवर्द्धन अति महत्वपूर्ण हुने तथ्यलाई आत्मसात गर्दै स्वास्थ्य तथां स्वच्छता सम्बन्धि प्रचार प्रसार सामग्री तथा संचारका साधनबाट जनहितमा जारी गरिने सन्देशलाई निरन्तरता दिईनेछ।
८. यस गाउँपालिकामा “एक घर - एक धारा” मार्फत सफा तथा स्वच्छ खानेपानीको उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ सो कार्यलाई निरन्तरता दिनको लागि सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसंग साझेदारी गरिनेछ।
९. एक घर एक धाराको व्यवस्थालाई कार्यान्वयनमा ल्याइ पूर्ण सरसफाईयुक्त गाउँपालिका घोषणा गर्ने कार्यतर्फ अग्रसर भईने छ।
१०. “मेरो टोल मै सफा गर्नु” भन्ने अवधारणालाई वडास्तरमा सरसफाई कार्यक्रमहरूलाई विशेष प्रोत्साहन दिईनेछ।
११. वागमती प्रदेश सरकारको नवप्रवर्धन कोष अन्तर्गतको साझेदारीमा सम्झौता भएको फोहरमैला व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई यसै आ.व. भित्र कार्यान्वयन गरि नौकुण्ड गाउँपालिकालाई रसुवा जिल्लाको पहिलो फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने गाउँपालिका हुनेछ।
१२. गाउँपालिकाको केन्द्रमा Lab, Video X-ray सुविधा सहित MBBS Doctor सहितको विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन शुरुवात गरिने छ।
१३. स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ।
१४. आमाको गर्भ सुरक्षित हुदा एक युग सुरक्षित हुन्छ भन्ने नाराका साथ गर्भवती स्तनपान गराईरहेका आमा तथा पाँच वर्ष सम्मका शिशुका लागि उन्नत पोषणयुक्त सामग्री वितरण कार्यलाई बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत संचालन गरिनेछ।

लैंगिक समानता-सामाजिक समावेशीकरण

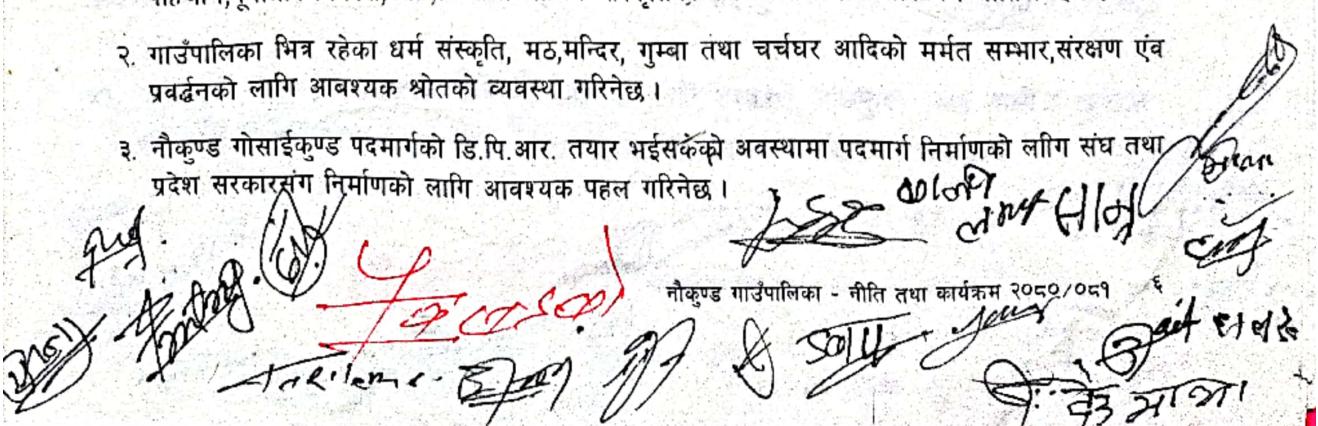
१. लैंगिक उत्तरदायी वजेट तथा लैंगिक समानता-सामाजिक समावेशीकरण को अवधारणा लाई आत्मसात गर्दै समावेश तथा समतामूलक विकासको नीतिलाई अबलम्बन गरिनेछ।

२. अपांगता भएका व्यक्ति तथा समुदायलाई आवश्यक (आर्थिक जिविकोपार्जन, सामाजिक, शैक्षिक आदि) सहयोग पुर्याउने हेतुले नौकुण्ड पालिकाले एक छुटै “अपांगता पुर्णस्थापना सहयोग कोष” लाई थप व्यवस्थित बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ ।
३. महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निर्मल गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी समुदायमा सचेतनामूलक अभियानहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
४. सार्वजनिक, सामुदायिक साफेदारीका लागि टोल विकास संस्थाको गठन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
५. समावेशी नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको व्यवस्थापन र कार्यान्वयन गरी समावेशी अनुगमन र मूल्यांकन प्रणालीलाई पालिकाले अवलम्बन गरेको हुनेछ ।
६. गाउँपालिकाले वार्षिक रूपमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) परिक्षणलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
७. जेष्ठ नागरिक, असहाय, एकल महिला, गर्भवती महिला, वालवालीका, दलित, अति विपन्न, अपाङ्गता (कोहिपनि नछुटुन) भएका परिवारका लागि आर्थिक एंव सामाजिक क्षेत्रको विकासका लागि उपयुक्त नीति बनाई प्याकेज कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
८. एकल महिलाको समग्र हित र भलाईका निर्मित “एकल महिला सहयोग कोष”को स्थापना र सहयोग कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ ।
९. यस गाउँपालिका भित्र प्रत्येक वडाहरुमा पाइक पर्ने गरी वालेउचान निर्माण तथा व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१०. यसै आर्थिक वर्ष भित्र सबै वडाहरुलाई “वालश्रममुक्त घोषणा” गरिनेछ ।
११. लैङ्गिक उच्चरदायी बजेट (GRB) तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन सम्बन्धी गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखीकरण गरिनेछ । योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै प्रकारका लिङ्ग र समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता बढाइनेछ ।
१२. “प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, आफ्नो गाउँ आफै बनाओ” जस्ता कार्यक्रमहरुमा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरु सञ्चालन गर्दा कोभिडबाट रोजगारी गुमेका र ज्याला मजदुरी गरी जीवन निर्वाह गरिरहेका आर्थिक रूपमा अति विपन्न तथा संकटासन्न घरपरिवारलाई प्राथमिकता दिने नीतिगत व्यवस्था गरिने छ ।
१३. भौतिक विकास निर्माणका कार्यहरुमा अपाङ्गता मैत्रि समावेशी विकासलाई प्राथमिकता दिने नीति लिईनेछ ।
१४. “सम्बृद्धिमा पहिला, विकासमा महिला” भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिने विकास निर्माणका कार्यहरुमा महिलाहरुको नेतृत्व वृद्धि गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
१५. वडा स्तरका उपभोक्ता समिति मार्फत् सञ्चालन गरिने योजनामा तथा टोल विकास संस्था मार्फत गरिने योजनाहरुमा कमितिमा एक तिहाई योजना महिला नेतृत्वमा सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१६. ज्येष्ठ नागरिक घरभेट तथा स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

कला संस्कृति तथा पर्यटन विकास

१. संस्कृति तथा पर्यटन विकासको माध्यमबाट आर्थिक विकास तथा रोजगारी सिर्जना गर्ने पर्यटकीय स्थलको पहिचान, पूर्वाधार विकास, स्थानीय तथा मौलिक संस्कृतिको संरक्षण र प्रचारप्रशार गर्ने नीति लिईनेछ ।
२. गाउँपालिका भित्र रहेका धर्म संस्कृति, मठ, मन्दिर, गुम्बा तथा चर्चघर आदिको मर्मत सम्भार, संरक्षण एंव प्रवर्द्धनको लागि आवश्यक श्रोतको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. नौकुण्ड गोसाईकुण्ड पदमार्गको डिपि.आर. तयार भईसर्को अवस्थामा पदमार्ग निर्माणको लागि संघ तथा प्रदेश सरकारसंग निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

नौकुण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०८१

४. होमस्टे, जैविक तथा स्थानीय तरकारी उत्पादन, स्थानीय मौलिक खानालाई स्तरीकरण, र प्रवर्धन गर्न आवश्यक तालिम उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्न पहल गरिनेछ ।
५. सबै वर्ग र समुदायका परम्परागत रीतिरिवाज, धर्म, संस्कृति, उत्सव, जात्राको संरक्षण सम्मान गर्ने नीति लिईनेछ । सबै जातजातिको धार्मिक कार्यलाई मर्यादित र व्यवस्थित गराउन संस्कृति जगेन्ऱा सूधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । दाहसंस्कार, मरनपाटी स्थल सुधार गरिने नीति लिईनेछ ।
६. गाउँपालिका भित्र रहेका विकासका सम्भाव्यता लगायत विभिन्न विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्ने परिपाटीको शुरुवात गरी पृष्ठपोषण लिने कार्यको थाली गरिनेछ ।
७. नौकुण्डको शानको रूपमा रहेको जुरेदुङ्गा पर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रमलाई वागमती प्रदेश संग साझेदारीमा निर्माण कार्य गरिनेछ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

आर्थिक विकास नीति :

कृषि तथा पशुपालन विकास तर्फ

१. कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न आवश्यक तालिमहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।
२. कृषि क्षेत्रलाई उत्पादनशिल व्यवसायिक एंव प्रतिस्पर्धी बनाउन आवश्यक अनुदान कार्यक्रमहरू, तथा पकेट क्षेत्र लक्षित कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
३. "पकेट क्षेत्रमा व्यावसायिक तरकारी : एक घर एक करेसावारी" भन्ने अभियानका साथ तरकारीमा आत्मनिर्भर हुन प्रोत्साहन गरिनेछ । पहिचान भएका तरकारी पकेट क्षेत्रलाई लक्षित गरि व्यावसायिक कृषिमा बढावा दिईनेछ ।
४. फलफुल उत्पादनलाई व्यावसायिक बनाउन क्षेत्र सुहाउदो फलफुल पकेटको पहिचान गरि उन्नत जातका बिरुवा वितरण तथा आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
५. कृषिमा आधुनिकीकरण तथा व्यवसायीकरण गर्दै उत्पादकत्व बढ्दि गरी यस गाउँपालिका क्षेत्रलाई अगानिक तरकारी, खाद्यान्नमा आत्मनिर्भरता बनाउने नीति लिईनेछ ।
६. यस गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका कृषक समूहहरू तथा सहकारीहरूको समन्वय तथा सहकार्यमा पकेट क्षेत्र बाट उत्पादित कृषि उपजहरूलाई संकलन गरि बजारीकरणको लागि आवश्यक प्रवन्ध मिलाईनेछ ।
७. "एक गाउँ-एक उत्पादन" नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
८. कृषि योग्य जमिनमा आवश्यक सिचाईको व्यवस्था गरि उत्पादन र उत्पादकत्व बढ्दि गरिनेछ ।
९. लक्षित वर्ग महिला, विपन्न तथा दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू का साथै भुकम्पबाट विस्थापित समुदायका किसानहरूलाई विशेष व्यवस्था गरि हरेक प्रकारका अनुदान, प्रविधि सहयोगमा लक्षित वर्गलाई सुनिश्चित गरि कृषि विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०. सिचाई सुविधा उपलब्ध नभएका क्षेत्रहरूमा वर्ष भरी सिचाई हुनेगरि सिचाईको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
११. "एक वडा - एक उत्पादन"को नीतिलाई अवलम्बन गरि तरकारी, फलफुल, नगदे बाली र खाद्यान्न बालीलाई व्यावसायिकरण गर्ने पकेट क्षेत्र विकास गरि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१२. कृषि व्यावसाय गर्न चाहने महिला उद्यमिहरु, तथा यूवा उद्यमिहरुलाई सहुलियत कर्जाको लागि स्थानीय वाणिज्य बैंक संग सहकार्य गरि सहुलियत कर्जा उपलब्ध गराईने व्यवस्था मिलाईनुका साथै "खाद्यान्नमा आत्म निर्भर स्थानीय तह" घोषणा गर्ने कार्यक्रम अगाढी बढाईनेछ ।
१३. कृषि समुह तथा सहकारी मार्फत कम्तिमा "एक बडा, एक तरकारी नर्सरी"को स्थापना तथा व्यवस्थापनका लागि अनुदान सहयोग उपलब्ध गराईनेछ, साथै महिला उद्यमीहरुलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
१४. पशु स्वास्थ्यलाई व्यवस्थित बनाउँदै उपचार तथा प्रयोगशाला सेवा कार्यक्रममा निरन्तरता दिइनेछ यसबाट पशुहरुमा लाग्ने विभिन्न किसिमको रोगको पहिचान र उपचार भै पशुपालक कृषकहरु लाभान्वित हुने अनुमान लिईएको छ ।
१५. बाखा पालन तथा भैसी पालन तर्फ आकर्षित गर्ने उद्देश्यले लागत साझेदारीका आधारमा उन्नत नक्षको शुद्ध बोयर बोका तथा उन्नत जातको रौंगा वितरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१६. खसी बोकाको मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन बाखाको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र पकेटको रूपमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१७. बातावरणमैत्री पशुपालन व्यवसायलाई प्रेरित गर्नका लागि डाले घाँसका विउ तथा बेर्ना वितरणका तथा घाँसको नर्सरी स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जसले गर्दा पशुपालन व्यवसायलाई उत्पादन लागत घटाउन मद्दत पुग्ने अपेक्षा लिईएको छ ।
१८. महामारी रोगहरुको संक्रमणबाट पशुहरुलाई सुरक्षित राख्नको लागि पशुपर्क्षिमा खोपसेवाका कार्यक्रमहरु नियमित रूपमा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै आपतकालीन रूपमा पशुपंछीमा देखिएको अवस्थामा उपचार सेवा लाई प्रथामिकता दिईनेछ ।
१९. पशुधनको संरक्षण र ढुक सँग पशु व्यवसाय सञ्चालन गर्नका पशुपालक किसानहरुका लागि अनुदानमा पशु बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसबाट पशु बीमामा किसानहरु आकर्षित भै सुरक्षित रूपमा पशु व्यवसाय सञ्चालन गर्न सहजता मिलेछ ।
२०. उत्पादन लागत कम तथा पशुपालन व्यवसायलाई बढवा दिन यान्त्रिकरण मैत्री व्यवसाय सञ्चालन गर्न यन्त्रिकरण वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२१. व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा सञ्चालनको लागि पशुपालक कृषकलाई व्यावसायिक तालिमको व्यवस्था मिलाईएको छ । जसले गर्दा कृषकमा पशुपालन व्यवसायमा सुधार तथा आधुनिकीकरण हुने अपेक्षा लिईएको छ ।
२२. कृत्रिम गर्भधान कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । जसले गर्दा नक्ष सुधार भइ उत्पादन बढने अपेक्षा लिईएको छ ।
२३. बाखाको श्रोत केन्द्र स्थापना गर्न सम्भावनाको अध्यन गरि आवश्यक पहल गरिनेछ । यसबाट नौकुण्ड गाउँपालिका भित्र बाखाको उन्नत नक्ष उत्पादन तथा गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानि बढने अपेक्षा लिईएको छ ।
२४. "नौकुण्ड गाउँपालिका बडा नं १ र २ लाई आलु पकेट क्षेत्र घोषणा गरि आलु उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुनेछ ।"
२५. "नौकुण्ड गाउँपालिका बडा नं ३ र ६ लाई कृषि पर्यटन तथा होमस्टेट प्रेवधान गरि आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनमा वृद्धि ल्याईनेछ ।"
२६. "नौकुण्ड गाउँपालिका बडा नं ४ र ५ लाई कफि, तरकारी, फलफुल तथा दुग्ध उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुनेछ ।"

२०८०/०८१
नौकुण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०८१

१०८०/०८१

२७. सहलियत कर्जाको लागि स्थानीय बैंक तथा वीतिय संस्थासंग सहकार्य गरि सहलियत ऋण कर्जा उपलब्ध गराईने व्यवस्था मिलाईनुका साथै "ऋणमा लाग्ने व्याज अनुदानको" व्यवस्था मिलाईनेछ।

लघु उद्यम तथा निजि क्षेत्रको विकास

१. महिला आर्थिक सशक्तिकरणमा जोड दिई महिला उद्दीहरुको समस्या पहिचान गरी आवश्यकतामा आधारीत कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।
२. व्यावसाय करको दायरा बढाउदै लैजने र यसका लागि उद्योगी व्यावसायिहरुसँग आवश्यकतानुसार समन्वय गरी कार्य गर्ने। व्यवसायिमा कर तिर्ने व्यवस्था तथा कर नीतिको बारेमा आवश्यक प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाईनेछ।
३. उद्योगी व्यावसायिहरुको क्षमता विकासका लागि आवश्यकतामा आधारीत व्यवस्थापकिय तथा प्राविधिक सीप विकास गर्ने व्यावसाय व्यवस्थापन उद्यमशिलता विकास व्यावसायिक योजना निर्माण बजारीकरण लेखापालन जस्ता इलम कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।
४. अपाङ्गता भएका नागरिक, एकल महिला, विपन्न, भुकम्पको कारण विस्थापनमा परि यस स्थानीय तहको सेवा क्षेत्रमा आई बसोवास गर्ने आन्तरिक तथा बाह्य विस्थापितहरुको आर्थिक विकासको लागि आवश्यक नितिगत तथा कार्यक्रमको सुनिश्चितता गरिनेछ।
५. स्थानीय तहमा संचालनमा रहेका दर्ता भएका र नभएका सबै खाले उद्योग व्यावसायहरुको तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने व्यावसाय दर्ता अभियान बढातहमा संचालन गरिनेछ।
६. गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) मोडल अन्तर्गत सामाजिक परिचालन, उद्यमशिलता, विकास तालिम तथा सिप विकास तालिम सञ्चालन गरि सिप अनुसार प्रविधि हस्तान्तरण गरि उद्यमी बनाउनुका साथै वित्तिय सेवामा पहुँच बढाई उत्पादन संगै बजारीकरणको व्यवस्था मिलाईनेछ।
७. महिला तथा एकल महिलाहरुलाई लक्षित गरि विभिन्न सीपमूलक तालिम सञ्चालन गर्नुका साथै तालिम पश्चात व्यवसाय सञ्चालन गर्ने कार्यमा साफेदार संस्थाहरुसँगको समन्वयलाई निरन्तरता दिईनेछ।

राजस्व नीति

१. स्थानीय तहको राजस्व अभिवृद्धिका लागि राजस्व सुधार योजना निर्माण गरि प्रगतिशील राजस्व नीति लागु गरिनेछ।
२. निजी क्षेत्रका सघ संगठनहरुसँग समन्वय गरी स्थानीय तहमा तीनका शाखा विस्तार गर्न सहजिकरण गर्ने र राजस्व परामर्श समितिमा निजी क्षेत्रको प्रतिनिधित्वको सुनिश्चितता गरिनेछ।
३. उद्योग व्यावसाय दर्तामा महिला, दलित तथा विपन्न वर्गका लागि राजस्वमा केहि हदसम्म छुटको व्यवस्था गरिने छ, साथै "व्यापार व्यावसायमा महिला उद्यमी"हरुको लागि विशेष प्राथमिकता गरिनेछ। गाउँपालिकाको सहयोगमा सिप विकास तालिम तथा सहयोग प्राप्त उद्यमीहरुलाई व्यावसायद दर्ता गर्नको लागि थप प्रोत्साहन गरिनेछ।
४. गाउँपालिकाले हाल लिई आएको कर, राजस्व शुल्क/आदीलाई थप व्यवस्थित र नियमन गरिनेछ। "हाम्रो नौकुण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०१" भन्ने नारालाई सफल पार्न असल करदातालाई सम्मान र तोकिएको समयमा कर तिर्ने करदातालाई विशेष छुटको व्यवस्था गरिनेछ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

नौकुण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०१

बनवातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन नीति :

१. भेल बाढी तथा पहिरोको जोखिममा रहेका समुदायहरुमा जोखिम न्यूनीकरण तथा अल्पीकरणका कामका लागि संघीय सरकार, प्रदेश, स्थानीय तह र अन्य संघसंस्थाहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ । अल्पीकरण योजना सञ्चालन गर्दा वातावारणमैत्री, प्रकृतीमैत्री र परम्परागत रैथाने ज्ञानलाई प्राथमिकता दिइनेछ । अल्पीकरणका कार्य सञ्चालनका लागि बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
२. विपद्का समयमा आवश्यक पर्ने खोज तथा उद्धारका सामाग्री प्रत्येक बडामा व्यवस्था गरिनेछ ।
३. उच्चत ग्रामीण सडक निर्माण निर्देशिकामा व्यवस्था गरेको जिम सडक निर्माणको काम गरिनेछ । सडक आसपास पहिरो जान नदिन आवश्यकताअनुसार भारवहन पर्खाल, बायो-इन्जिनियरिङ तथा पानी निकासको अनिवार्य व्यवस्था गरेर मात्र कार्यपालिकाले सडक आयोजना स्वीकृत गर्ने, सोहि अनुसार बजेट विनियोजन गर्ने र सबै ग्रामीण सडकमा सोको कार्यान्वयन सुनिश्चित गरिनेछ । साथै सडक आसपास बग्ने पानीको निकास, पहिरो तथा भिरालो जमिन स्थिरीकरण गर्न बायो-इन्जिनियरिङ तथा अन्य वातावारणमैत्री, प्रकृतीमैत्री प्राविधिको व्यापक उपयोग तथा प्रबद्धर्न गरिनेछ ।
४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा आधारित भै प्रक्रियागत र वास्तविक घटनलाई आधार बनाई नमूना अभ्यास क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक स्वयंसेवक कार्यदल गठन गरिनेछ । उक्त कार्यदललाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । यसअधि तालिम प्राप्त जनशक्तिलाई पुनःताजगी तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
५. अति उच्च जोखिममा रहेका वस्तीहरुको पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापनाका लागि स्थानीय सरकारले व्यहोर्नुपर्ने लागत रकम विनियोजन गरिनेछ । पहिरो जोखिम (वर्ग २) बस्तिको प्राथमिकता तथा प्राविधिक सम्भाव्यताका आधारमा पहिरो जोखिम न्यूनीकरण गर्न विज्ञहरु संलग्न गराई प्राविधिक अध्ययन गर्ने र विस्तृत प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरिनेछ । गाउँपालिकाको आफ्नो स्रोतको उपलब्धताका आधारमा विस्तृत प्राविधिक प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्नेछ । स्रोत अपुग भई विस्तृत प्राविधिक प्रतिवेदन कार्यान्वय गर्न समस्या हुने भएमा उक्त विस्तृत प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा प्रदेश तथा संघीय सरकारसंग रकम प्राप्त गर्न समन्वय गरिनेछ ।
६. मनसुनजन्य विपद् पुर्वतयारीका लागि जल तथा मौसम विज्ञान विभाग सँगको समन्वयमा स्वचालित जल मापन र खोलामा पानिको सतह मापन गर्ने यन्त्र जडान गरिनेछ । यसका साथै स्थानीय भूपरिवेश अनुसारको विपद् पूर्व सुचना प्रणाली जडानका लागि सम्बन्धित मन्त्रालय र निकायहरुसँग समन्वय गरिनेछ ।
७. विपद् पोर्टललाई पुर्णता दिई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको कार्यलाई चुस्त दुरुस्त राख सुचना संकलन र अधावधीकलाई प्राथमिकताको साथ अधि बढाइनेछ । र यसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
८. जोखिमको सम्मुखमा रहेका वस्तीलाई अस्थायी स्थानान्तरणका लागि पहिचान भएका खुला तथा सुरक्षीत स्थानमा अति आवश्यक पूर्वाधारहरुको सुनिश्चितता सहित अत्यावश्यक बस्तुहरुको भण्डारण गरिनेछ । विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने गरी आकास्मीक आश्रयस्थलको निर्माणको लागि

- बजेट विनियोजन गरिनेछ । विपद्को समयमा प्रयोग गर्न सकिने विद्यालय, सामुदायिक भवन तथा अन्य सार्वजनिक भवनहरूको पहिचान गरी आवश्यक बन्दोबस्ती गरिनेछ ।
९. पुर्वाधार विकासको योजना तर्जुमा तथा निर्माण कार्य गर्दा जोखिम न्यूनीकरणको पक्षलाई एकिकृत गरिनेछ । जस्तै कच्ची सडक आसपासको भिरपाखोमा अमिसो, बाँस, सिटो र भूजेत्रो रोपण गर्ने । आगलागिको जोखिममा रहेका समुदायमा पानी सञ्चय गर्न पोखरी निर्माण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता साथ अघि बढाइनेछ ।
१०. भू-उपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ । नापी विभागबाट प्राप्त नक्साहरूलाई स्थानीय तहको आवश्यकताको आधारमा अद्यावधिक गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
११. संसोधित विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० को कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ । प्रकोपको निगरानीका आधारमा पूर्वानुमान सूचना पाएपछि विपद्जन्य घटना घट्नु अगावै निश्चित समयावधिमा प्रभावकारीरूपमा विपद् पूर्वतयारी तथा अग्रीम प्रतिकार्य गरी सम्भावित प्रकोपबाट हुन सक्ने जनधनको क्षतिका साथै विपद् प्रभाव कम गर्ने गाउँकार्यपालिकाले तयार गरेको पूर्वानुमानमा आधारित विपद् पूर्वतयारी तथा अग्रीम प्रतिकार्य कार्यविधि २०८० लाई अनुमोदन गर्ने र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१२. स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । जल तथा मौसम विज्ञान विभागबाट प्राप्त मौसम सम्बन्धी सूचनाहरू समयमानै समुदायमा प्रवाह गर्नका लागि आवश्यक संरचना निर्माण गरिनेछ ।
१३. समुदाय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन तथा क्षमता विकासका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ । विपद्को समयमा परिचालन गर्नका लागि समुदाय स्तरमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन टास्क फोर्स (कार्यदल) गठन र क्षमता विकासको कार्यक्रम सञ्चालनका लागि बजेट विनियोजन गरिनेछ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण, व्यवस्थापन र प्रतिकार्य सम्बन्धी सम्बन्धी सामुदायिक शिक्षा र सचेतनाका लागि समुदाय तहमा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ ।
१४. विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा भएका असल अभ्यासहरूको अध्ययन अवलोकन तथा सिकाई भ्रमणको व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. विपद् व्यवस्थापनलाई अन्य विषयगत क्षेत्रका क्रियाकलापहरूमा मुलप्रवाहीकरण गरिनेछ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि समपुरक कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
१६. विद्यमान सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमहरूलाई विपद् उत्तरदायि बनाइने छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ताको वितरण मनसुन अगावै गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
१७. विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा विपत् प्रतिकार्यमा भन्दा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि पूर्वतयारी र पूर्वकार्य नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१८. विपद् जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा परिवारहरूको तथ्यांक व्यवस्थापन गर्नका लागि घरधुरी तथा संस्थागत सर्वेक्षणको कार्य गरिनेछ ।

१९. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका भूमि सम्बन्धी समस्या समाधानको लागि अध्ययन गरी आवस्यक प्रक्रिया अघि बढाईनेछ । यसका लागि आवस्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ । बाझो रहेका जमिनको लगत संकलन गरी उपयोगको योजना बनाईनेछ । माटो र प्रकृतिको संरक्षणका लागि प्रकृतिमैत्री विकासको कार्य अघि बढाईनेछ ।

२०. स्थानिय पाठ्क्रम निर्माण र कार्यान्वयनमा विपद् व्यवस्थापनको विषयवस्तुलाई समावेश गरिनेछ ।
सभाका सदस्यज्यूहरु,

सुशासन तथा संस्थागत विकास नीति :

१. शासकीय प्रवन्ध, र संगठन तथा प्रशासन लाई थप सुदृढ बनाईनेछ, क्षमता विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुका साथै गाउँपालिकामा कार्यरत सबै कर्मचारीहरूलाई प्रत्साहन भत्ता, सेवाकालिन तालिम र सबै जनप्रतिनिधिहरूलाई अभिमुखिकरण/तालिम कार्यक्रम संचालन गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
२. सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो प्रभावकारी एंव जनमैत्री बनाउन सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
३. कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनमा आधारीत प्रोत्साहान कार्यक्रमहरु लागु गरिनेछ ।
४. वेरुजु नहुने गरी आर्थिक प्रशासन संचालन गर्ने नीति लिइने छ । आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी बनाइनुको साथै आन्तरीक लेखा परिक्षण बाट यथार्थ विवरण प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
५. पञ्जिकरणलाई व्यवस्थित गर्न अनलाईनमा आधारीत घटना दर्ता प्रणालीलाई सबै बडाहरूमा अन्लाईन मार्फत प्रभावकारी ढंगले व्यवस्थापन गरिएको छ ।
६. कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन पद्धतिलाई प्रभावकारी र वैज्ञानिक बनाई सेवामुखी एंव जवाफदेही बनाईनेछ ।
७. पारदर्शीता एंव सुशासनका लागि गाउँपालिकासँग सम्बन्धित सूचनाहरूलाई विद्युतीय तथा छापा सञ्चार माध्यमबाट सार्वजनिकीकरण गरिनेछ । कम्तिमा चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गरिनेछ । विकास निर्माणको सार्वजनिक परीक्षण गरिनेछ ।
८. विकास निर्माण कार्यमा पारदर्शीता कायम गर्न योजना स्थलमा नै सूचना पाटी राख्ने, सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक परीक्षण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधी मैत्री बनाईनेछ ।
९. यस गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रममा नसमेटिएका तर सम्बन्धित निकायबाट आकस्मिक रूपमा प्राप्त हुने बजेट तथा कार्यक्रम र गा.पा.भित्र गर्नुपर्ने आकस्मिक तथा अत्यावश्यक कार्यहरु गाउँपालिका बोर्ड बैठकबाट निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने र आगामी गाउँ सभाबाट अनुमोदन गरिनेछ ।
१०. उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, तोकिएको समय भन्दा अगावै सबै योजना सम्पन्न गर्ने बडा तथा नागरिक समाज संस्थालाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
११. गाउँपालिका भित्र कार्यक्रम सुरक्षा व्यवस्थालाई चुस्त, दुरुस्त बनाउन सुरक्षा निकायको समन्वयमा आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. यस गाउँपालिका भित्र कार्यक्रम भई काम गरिरहेका तथा गर्ने गैससहरुको कार्यक्रमलाई नतीजामुलक र पारदर्शी बनाउन पहल गरिनेछ । कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
१३. गाउँपालिकाद्वारा संचालित कार्यक्रम, आयोजना तथा बजेट खर्चको चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम :

नोकुण्ड गाउँपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०८१ १२

लाखौरी भूमि

लाखौरी

लाखौरी

१. यस नौकुण्ड गाउँपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचिकृत भएका बडा नं. १ देखि बडा नं. ६ सम्मका वेरोजगार व्यक्तिहरूलाई प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरन पहल आयोजनाहरू तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित समुदायिक आयोजनाहरूमार्फत न्यूनतम रोजगारी उपब्ध गराइने छ ।
  २. सुचिकृत व्यक्तिहरूमा रहेको विभिन्न खालको सिपहरूको पहिचान गरि अन्तरिक रोजगारी प्रबर्धन गर्न मन्त्रालयको निर्देशन बमोजिम आवश्यक सीपमूलक तालिम प्रधान गर्नको लागि आवश्यक समन्वयन तथा सहजीकरण गरिने छ ।
  ३. मन्त्रालयको निर्देशन बमोजिम वैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता आएका व्यक्तिहरूको सिप पहिचान गरी स्वरोजगारमुलक कार्यमा संलग्न गराउन अवश्यक पहल गरिने छ आफै लाघु उधमी भई रोजगारी बन प्रोत्साहित गरिने छ ।
  ४. संघ तथा प्रदेशले ल्याएको विभिन्न रोजगार मुलक आयोजनाका कार्यक्रममा सुचिकृत व्यक्तिहरूको प्राथमिकरणको आधारमा काममा लगाइने छ ।
  ५. मन्त्रालयको निर्देशन बमोजिम सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माण , कृषि,व्यवसायिक तथा उत्पादनमुलक श्रेत्रमा रोजगारी सिर्जना गर्नको लागि अवश्यक पहल गरिने छ ।
  ६. रोजगार सेवा केन्द्रलाई थप सुदृढिकरण गरिलाने छ ।
  ७. युवा रोजगारीका लागि रूपान्तर पहल आयोजना आयोजना तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरूलाई सशक्त रूपमा सञ्चालन गरिने छ ।
  ८. वैदेशिक रोजगारीमा जान चहाने व्यक्तिहरूका लागि पुर्ण श्रम स्वीकृत तथा नयाँ श्रम स्वीकृतको लागि मन्त्रालयको निर्देशन बमोजिमको सम्पुर्ण व्यवस्था रोजगार सेवा केन्द्रबाट गरिने छ ।
  ९. श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रमलाई नेपाल सरकार श्रम तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको निर्देशन बमोजिक निरन्तररूपमा सञ्चालन गरिने छ ।
  १०. नौकुण्ड गाउँपालिका प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तरगत सञ्चालन हुने आयोजनामा लाग्ने निर्माण सामग्री तथा आवश्यक औंजारहरू तथा लाभग्राही व्यक्तिगत सुरक्षा सामग्री खरिद गर्नको लागि गाउँपालिकाबाट थप साङ्गेदारी रकम स्वरूप वजेट विनियोजन गरिएको छ ।

आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को नौकुण्ड गाउँपलिकाको रणनीति :

गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु,

आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटले परिलक्षित गरेको उद्देश्य प्राप्तिको लागि देहाय बमोजिमको रणनीतिलाई थप प्रभावकारीता सहित निरन्तरता दिईनेछ ।

१. राजश्वका क्षेत्रहरुको पहिचान र अधिकतम परिचालन र उक्त कार्यका लागि सरोकारवालाहरुको संहकार्यमा जोड दिने ।
  २. समावेशी, सन्तुलित तथा दिगो विकासका लागि सामाजिक परिचालनमा जोड दिने ।
  ३. आधारभूत सेवा तथा पूर्वाधार विकासमा समन्वय, सहकार्य, सहभागिता र साझेदारीको अवधारणालाई थप प्रभावकारी बनाउने ।

४. ठूला योजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन एवं डिज़ाइनका लागि विज्ञ परामर्श दातृ संस्थाहरूको सेवा लिने। ८(१)

उंपालिका - नीति तथा कार्यक्रम २०८०/०८१ १३

५. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्य योजना अनुसार विकास कार्य सम्पादन गरिनुका साथै विपदको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने ।
  ६. लक्षित तथा विशेष लक्षित क्षेत्रमा क्रियाशिल संघसंस्थाहरुलाई गाउँपालिकाको एउटै छाताभित्र समन्वय तथा साभेदारी मार्फत लक्षित उपलब्धी हासिल गर्नमा जोड दिने ।
  ७. उच्चमशीलताको विकासका साथै स्थानीय कच्चापदार्थमा आधारित उद्योग, व्यापार तथा व्यवसायको प्रवर्द्धन गर्ने ।
  ८. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षालाई प्रविधिमा आधारित गराउदै गुणस्तरीय र रोजगारीमूलक बनाउने ।
  ९. आधारभूत स्वास्थ्यसेवामा नागरिकको सहज पहुँच हुने व्यवस्था गर्ने ।
  १०. नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेको दिगो विकास लक्ष्यलाई हासिल गर्नको लागि एकिकृत रूपमा सामाजिक, आर्थिक तथा भौतिक विकास कार्यहरु गर्ने ।
  ११. सरकारी, गैरसरकारी तथा निजी क्षेत्रसँगको सहकार्य तथा समन्वयमा जोड दिने ।
  १२. स्थानीय कानून, नीति, नियम, निर्णय, कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, जवाफदेही र प्रभावकारी बनाउने ।
  १३. योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमनलाई सूचनामा आधारित, सहभागितामूलक, दिगो प्रभावकारी तथा नतिजामूलक बनाउने ।

अन्तमा यस नौकुण्ड गाउँपालिकाको समग्र विकासमा योगदान पुऱ्याउने राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, शिक्षक, सुरक्षाकर्मी, निजी क्षेत्र, सहकारी र गैरसरकारी संघ संस्थाहरु, श्रमिक वर्ग, आमा समुह, आमसञ्चार, सामाजिक अभियन्ता, युवा क्लब, लगायत सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनवाट नौकुण्ड गाउँपालिकाको समृद्धी तथा विकासमा उल्लेखनिय योगदान पुग्ने अपेक्षा गरेको छु । नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न सहयोग पुन्याउनुहुने गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू, बुद्धिजीवीहरू, राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू, सुरक्षाकर्मी, पत्रकार, गैर सरकारी संघ तथा संस्थाहरू सबैलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको लागि समेत सबैको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु

धन्यवाद ॥

नुर्बु स्याडवो घले

अध्यक्ष

नौकरण गाउँपालिका, सरमथली, रसवा